

Cultuurnota Noord-Beveland 2022-2026

Screenshot video 'Eindeloos Trots'

Cultuur is iets eigens. Iets persoonlijks, maar ook iets collectiefs.
Iets om trots op te zijn!

Vastgesteld door de raad van de gemeente Noord-Beveland op 20 oktober 2022

Voorwoord	3
Inleiding.....	4
Aanleiding	4
Doelstelling en ambities	4
Proces	5
Leeswijzer	5
Kunst en cultuur in beeld.....	6
Lagen in beleid en samenwerkingen	8
Van uitdagingen.....	10
Vrijwilligers en vrijwillige besturen.....	10
De jeugd heeft de toekomst.....	10
Zichtbaarheid.....	10
Geletterdheid en digivaardigheid.....	10
Ontschotting.....	11
Cultuurparticipatie.....	12
... naar ambitie!	13
Ambitie 1 De sterke basis	13
1.1. Samen.....	14
1.2. Relevantie versterken	14
1.3. Maak ons bekend!.....	15
Ambitie 2 Zien, beleven en doen.....	17
2.1. Vertel.....	18
2.2. Ontwikkel	19
2.3. Ontdek.....	20
Bronnenlijst	24

De cultuurnota Noord-Beveland die nu bij u voorligt is een nota die voortkomt uit de vele gesprekken die met culturele instellingen zijn gevoerd. We zijn in gesprek gegaan over trots zijn, over de waarde van cultuur, over uitdagingen en over kansen. Al deze gesprekken hadden één ding gemeen met elkaar: iedereen was wel ergens trots op. Of dit nu het bestaan van 180 jaar is, het neerzetten van een jaarlijks prachtig festival, het mensen in contact kunnen brengen met kunst en cultuur of het vervullen van een sociale functie.

Ook ik ben trots. Trots op onze culturele instellingen en op wat zij bereiken, trots op ons DNA, trots op onze cultuur. De trots die ons verbindt en de trots die we willen laten zien. Want cultuur is iets eigens, iets persoonlijks maar ook iets collectiefs, iets om trots op te zijn!

De uitdagingen zijn in kaart gebracht en met deze nota zetten we de uitdagingen om in duidelijke ambities. Kunst en cultuur dragen bij aan een leukere en betere samenleving en met de ambities beschreven in deze nota krijgen kunst en cultuur een podium waar ze recht op hebben.

Namens het college van B&W, portefeuillehouder cultuur Yvonne Maas

INLEIDING

Levenselixer, verwondering, emotie, sociale ontmoeting, uitgedaagd worden om inspiratie op te doen door een lied dat je overvalt of een stuk dat je raakt, reflectie, de vorming van jezelf, een verrijking van je leven, maatschappelijk bewustzijn, aanleiding tot gesprek, persoonlijke ontwikkeling, gelijkheid, wie je bent, vorm aan identiteit, makers van de maatschappij, basis voor goed leven; zomaar een aantal waarden die de mensen die we hebben gesproken in de afgelopen tijd toekennen aan cultuur.

We hebben samen met verschillende mensen uit het cultuurveld de video 'Eindeloos TROTS!' opgenomen als inleiding van de cultuurnota. Dit is een video die laat zien hoe breed cultuur wel niet is en die de trots naar boven haalt! Bekijk de video hier: <https://youtu.be/8Fy1fridsmk>

AANLEIDING

In 2009 is het beleidsplan 'Cultuur en Kunstenaars in Noord-Beveland 2009-2012' vastgesteld. Na 2012 is er geen vervolg gekomen op het beleidsplan. Om de waarde en betekenis van cultuur en onze ambities weer scherp op het netvlies te krijgen is er besloten een nieuwe cultuurnota op te stellen.

Cultuur bestaat in vele vormen. De vele vormen van cultuur hebben een meerwaarde voor de gemeenschap. Cultuur vormt namelijk de identiteit van dorpen, bewoners en ondernemers, cultuur zorgt voor het gevoel van verbondenheid, cultuur heeft invloed op de economische structuur en de leefbaarheid van het eiland en tot slot helpt het stimuleren van creativiteit de hersenen en leert het om emoties uit te drukken waarmee we weerbaarder worden.

DOELSTELLING EN AMBITIES

In 2009 is het beleidsplan '**Cultuur en Kunstenaars in Noord-Beveland, onderzoeksnota en beleid 2009-2012**' vastgesteld. Hierin waren de volgende algemene doelstellingen geformuleerd:

- Het gemeentebestuur zal cultuuruitingen en –participatie actief stimuleren, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende groepen.
- Bij de ondersteuning zal het lokale aspect en de eigen identiteit hierbij in grote mate het leidende beginsel zijn.

Subdoelstellingen:

1. Bevorderen sociale cohesie door ondersteuning plaatselijke initiatieven, welke deels gebaseerd zijn op de eigen ontstaansgeschiedenis.
2. Bevorderen dat jongeren op professionele wijze kunnen kennismaken met kunst en cultuur.
3. Ervoor zorgdragen dat iedereen kan meedoen aan cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur.

De **Toekomstvisie Noord-Beveland 2030** geeft het volgende aan over cultuur: "Noord-Beveland kent een actief en divers verenigingsleven. Hier nemen Noord-Bevelanders, maar ook mensen van buiten het eiland, op een betrokken manier deel aan de Noord-Bevelandse samenleving. Muziekverenigingen, sportclubs, initiatieven op het gebied van cultuur en andere sociale verenigingen brengen inwoners op Noord-Beveland samen."

PROCES

Om te komen tot de cultuurnota die nu voor u ligt hebben we het volgende proces doorlopen:

1. De basis is bestudeerd aan de hand van aanwezige stukken: Toekomstvisie Noord-Beveland 2030, het koersdocument, de nota 'Cultuur en Kunstenaars in Noord-Beveland 2008-2012'.
2. Een brainstormsessie onder leiding van WebNL en de betrokken interne organisatie waarbij we zijn gekomen tot het concept 'TROTS!' en de wijze van participatie.
3. Alle culturele instellingen die actief zijn op Noord-Beveland hebben de mogelijkheid gekregen om in gesprek te gaan. Er hebben dan ook vele gesprekken/interviews plaatsgevonden.
4. De ZB| Bibliotheek van Zeeland heeft opgetreden in de vorm van cultuurprofessional als sparringpartner.
5. Op woensdag 6 oktober 2021 heeft er een plenaire bijeenkomst plaatsgevonden in de Stadsweide te Kortgene. Hierbij waren zowel culturele instellingen als raadsleden aanwezig.
6. Op 21 juni 2022 heeft het college van B&W ingestemd met het eerste concept van de cultuurnota en is het concept ter toetsing aangeboden aan de stakeholders.

LEESWIJZER

Allereerst gaan we in op de huidige situatie op Noord-Beveland en de vele vormen van kunst en cultuur. Dit doen we in de paragraaf 'Kunst en cultuur in beeld'. Vervolgens bekijken we de uitdagingen waar we mee te maken hebben binnen de culturele sector op Noord-Beveland. Na de uitdagingen gaan we in op de kansen. Dit doen we in de vorm van twee ambities. De twee ambities werken we uit in verschillende speerpunten, voorzien van doelstellingen en acties.

De rode draad door het stuk is TROTS! Tijdens de interviews is steeds specifiek gevraagd wat voor de geïnterviewde de waarde is van cultuur en waar diegene trots op is. Daar zijn prachtige reacties op gegeven. Deze reacties zijn verwerkt in de nota.

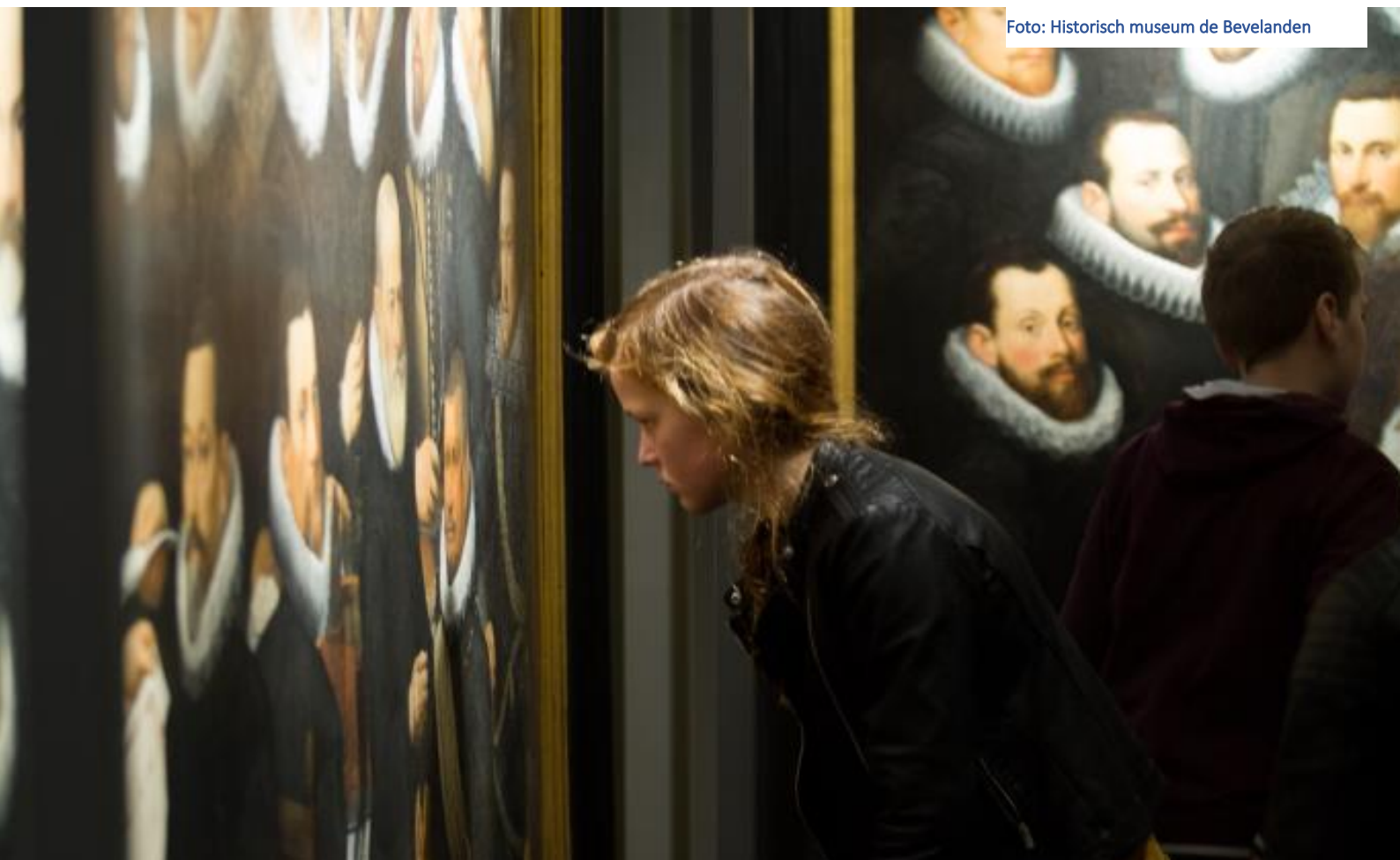

Foto: Historisch museum de Bevelanden

Cultuur is wat de mens scheidt. Het begrip staat tegenover 'natuur' (dat wat aangeboren is, wat spontaan en zonder menselijk toedoen is ontstaan) en verwijst naar menselijke activiteit en de symbolen die deze activiteit betekenis geven. Cultuur bestaat uit al die dingen die mensen denken, doen en hebben: gewoonten en gebruiken, godsdienst, normen en waarden, bestaanswijze, muziek en voorwerpen, eetgewoonten, wijze van kleden en bouwwerken. De Nationale Wetenschapsagenda zegt het volgende over cultuur: "De vraag naar wat kunst betekent raakt aan het wezen van ons bestaan en is van essentiële waarde voor de veerkracht van de samenleving". Cultureel bewustzijn wordt voor ieder individu een belangrijke voorwaarde om zich in een steeds meer geschakeerde samenleving te kunnen bewegen. Actief bezig zijn met kunst en cultuur biedt kinderen, jongeren en volwassenen mogelijkheden om zelf vorm te geven aan de manier waarop ze in de wereld staan, aan hun relatie met anderen en met de samenleving en dus aan hun identiteit. Mensen kunnen hun identiteit vormgeven door cultuurparticipatie. Dat leidt tot diepere vragen over kunst en zingeving en vragen naar de betekenis van kunst en cultuurhistorische artefacten voor de manier waarop mensen zich verhouden tot de wereld.

BEELDDE KUNST

Schilderingen, tekeningen, foto's en beeldhouwwerken; dit alles valt onder beeldende kunst. Kunst jaagt onze verbeelding aan, houdt onze geest levend en laat ons denken. Noord-Beveland is een echt kunstenaarseiland met verschillende onderscheidende ateliers. Jaarlijks organiseert stichting Kunstspoor de Kunstspoorroute, is er een jaarlijkse expositie in het gemeentehuis en organiseert de gemeente één keer per jaar de kunstverkiezing. Daarnaast organiseert Kunstkring een jaarlijkse expositie op Noord-Beveland.

MUZIEK

De muzieksector bestaat uit alle muziekgenres welke op allerlei manieren naar de mensen komen via scholen, muziekscholen, radio en festivals. De toegevoegde waarde van muziek zit niet alleen in het artistieke aspect. Samenspel en improvisatie zorgen voor het bevorderen van competenties en het samenkomen zorgt voor sociale toegevoegde waarde. Noord-Beveland is rijk aan muziek. G.R. de Zeeuwse Muziekschool, ook wel Muziekschool Zeeland, biedt lesprogramma's aan. Er zijn een drietal muziekverenigingen actief: Brassband Wilhelmina Colijnsplaat, Harmonie Apollo Wissenkerke, Muziekvereniging EMM Kortgene. Tot slot zijn er een aantal tekenende festivals voor Noord-Beveland zoals het Stoppelfeest in Geersdijk, Peerock in Colijnsplaat en het Eindeloos Eiland Festival (EEF). De festivals hebben ieder een eigen karakter.

LETTEREN EN LEZEN

Geschreven teksten vinden we overal. Boeken, magazines, sociale media, apps, mail. Al deze teksten zijn te vinden onder de noemer letteren. Het lezen heeft veel positieve effecten voor het denkvermogen. De bibliotheek heeft in het bevorderen van lezen een grote rol. We zien dat de bibliotheek niet alleen maar de traditionele functie van uitlenen vervult maar transformeert naar een multifunctionele ontmoetingsplek. De Wet Stelstel Openbare Bibliotheeklichamen, welke in 2015 in werking is getreden, geeft aan in welke functies een bibliotheekvoorziening moet voorzien:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat;
5. Kennis laten maken met kunst en cultuur.

Op Noord-Beveland rijdt de bibliobus in overeenkomst met ZB| Bibliotheek van Zeeland. De bibliobus bedient alle dorpen op het eiland. Vanuit de ZB wordt op twee basisscholen de Bibliotheek op School georganiseerd en rijdt de ColumBus. Verder ondersteunt de ZB Buzz inwoners bij digitale overheidszaken, zoals het aanvragen van een DigiD.

MEDIA

De mediawereld bestaat uit games, televisieprogramma's, diensten als Netflix, sociale media, film, radio, commercials, bedrijfsfilms, vloggers en YouTubers. Het speelt een grote rol in de nieuwsvoorziening & dagbesteding en heeft invloed op ons denken. De gemeente Noord-Beveland verleent jaarlijks een subsidie aan de Streekomroep de Bevelanden FM.

THEATER

Theater kan uiteen lopen van lokale theatergezelschappen tot grote theaterproducties. Theater loopt soms naadloos over in andere genres zoals muziek en dans. Op Noord-Beveland is het NUT Noord-Beveland actief. Een vereniging van 180 jaar oud die jaarlijks haar programma met voorstellingen presenteert. Voor grotere producties en muziekkuitvoeringen kunnen inwoners gebruik maken van voorzieningen in de regio, zoals theater de Mythe in Goes. Plekken voor toneel zijn de Jeugdtheaterschool Zeeland en toneelvereniging Comedia Della Mare in Kats.

DANS

Denk bij dans aan ballet, dansvoorstellingen, hiphop, streetdance, op feestjes en festivals, in sportscholen, het kijken van dansfilmpjes op YouTube en dansprogramma's op de televisie. Steeds vaker dringt dans ook door in het domein van de zorg. Uit onderzoek blijkt dat dansen en kijken naar dans mensen een goed gevoel geeft en het geluksgevoel doet stijgen. Op Noord-Beveland is Balletstudio Free actief met dansles voor kinderen.

ERFGOED

Erfgoed gaat over de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het maakt zaken betekenisvol en het verbindt.

We maken onderscheid tussen drie soorten erfgoed:

1. Onroerend erfgoed: niet-verplaatsbaar erfgoed, zoals monumenten en landschappen.
2. Roerend erfgoed: verplaatsbaar erfgoed, zoals kunstwerken, beelden en munten.
3. Immaterieel erfgoed: ontastbaar erfgoed, zoals verhalen, tradities en dialecten.

Verschillende stichtingen op Noord-Beveland houden zich bezig met behoud van erfgoed en de verhalen die hierachter schuilgaan. Denk hierbij aan stichting Johannis de Rijke, Stichting Nehalennia en het project Caudicaria Navis.

MUSEA

Musea hebben een rol in het beheren van ons erfgoed en het levend houden hiervan. Daarnaast vormen musea een podium voor (opkomende) talenten op het gebied van beeldende kunst.

Noord-Beveland verleent subsidie aan stichting Musea de Bevelanden waar het Historisch Museum de Bevelanden en het Fruitteeltmuseum onderdeel van zijn. Daarnaast vervullen de musea het Watersnoodmuseum, het Bevrijdingsmuseum Zeeland en het Zeeuws Museum ook de functie van het vertellen van verhalen.

CULTUUREDCATIE

Cultuureducatie is het doelbewust leren over en met kunst, erfgoed en media via gerichte instructie, zowel binnen- als buitenschools. Via cultuureducatie ontwikkelen deelnemers culturele competenties en talenten. Mensen doen kennis op over cultuur als fenomeen en expressiemiddel. Ze ontwikkelen culturele vaardigheden en een open houding ten aanzien van cultuur. KCE (Kunst en Cultuureducatie Oosterschelderegio) verzorgt de cultuureducatie binnen de Oosterschelderegio en dus ook op Noord-Beveland.

Daarnaast voert KCE het plan 'CmK3: Bouwen aan het Zeeuwse atelier voor de verwondering' voor de Oosterschelderegio uit. CmK staat voor de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit en heeft tot doel kinderen te laten profiteren van goed cultuuronderwijs waarin ze plezier hebben en belangrijke vaardigheden leren. CmK bevordert de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen & de deskundigheid van leerkrachten en vakdocenten. Daarnaast draagt CmK bij aan het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen en 21^e - eeuwse vaardigheden. Cultuurkwadraat is de overkoepelende cultuureducatie-organisatie in Zeeland. Zij hebben in 2021 het projectplan 'CmK3: Bouwen aan het Zeeuwse atelier voor de verwondering' gepresenteerd en voeren dit tot en met 2024 Zeeland breed in samenwerking met regionale centra voor cultuureducatie uit. De gemeente Noord-Beveland verleent hiervoor financiële ondersteuning.

De Rijksoverheid zorgt ervoor dat de inhoud van het onderwijs blijft aansluiten op de toekomst, en werkt daarbij aan het actualiseren van het curriculum. In het curriculum staat wat leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs moeten kennen en kunnen. Dit is vastgelegd in de vorm van kerndoelen voor het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs, en eindtermen voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.

Noord-Beveland heeft vier basisscholen. De basisscholen hebben ieder een cultuurbeleidsplan en op zijn minst een aanspreekpunt voor cultuur. Het cultuurbeleid voor de Kamperschouw is bovenschools gereorganiseerd.

LAGEN IN BELEID EN SAMENWERKINGEN

Op het gebied van Kunst en Cultuur wordt er op verschillende niveaus beleid gevoerd en wordt er met verschillende lagen samengewerkt. De vier niveaus waar wij in werken zijn: Rijksoverheid, Provinciaal, Regionaal, Lokaal. We zullen kort op alle lagen ingaan.

DE RIJKSOVERHEID

Het cultuurbeleid van het kabinet richt zich op 5 thema's:

1. Cultuur maakt nieuwsgierig;
2. Ruimte voor nieuwe makers en cultuur;
3. Een leefomgeving met karakter;
4. Cultuur is grenzeloos;
5. Een sterke culturele sector.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2021-2024 opgesteld. Deze zijn als volgt:

1. Verbreding en vernieuwing: Samen met de andere overheden willen zij in de nieuwe basisinfrastructuur de ruimte bieden aan meer genres en nieuwe spelers.
2. Een sterke cultuursector: Eerlijke beloning als een onbetwistbaar uitgangspunt, belangrijker dan de kwantiteit van de productie en de werkgelegenheid. Meer productie en meer werkgelegenheid mogen niet ten koste gaan van een eerlijke beloning.
3. Cultuur van en voor iedereen: Cultuur is van en voor iedereen, ongeacht woonplaats, culturele achtergrond of opleiding, en dus onderdeel van een inclusieve samenleving. Het Ministerie wilt samen

met gemeenten en provincies cultuur zoveel mogelijk mensen betekenis geven. Hierbij wordt gericht op cultuurparticipatie, immaterieel erfgoed en cultuuronderwijs.

4. Cultuur is grenzeloos: Cultuur kent geen grenzen. Internationale uitwisseling is bij cultuur net zo vanzelfsprekend als in de wetenschap; die uitwisseling willen zij verder stimuleren.

PROVINCIAAL

Eind 2021 is de Ontwikkelagenda Cultuurveld 2022-2024 vastgesteld door de provincie Zeeland. Met de Ontwikkelagenda wilt de provincie de Zeeuwse cultuursector toekomstbestendig maken en vernieuwen. Dat doet de provincie op basis van drie pijlers:

- Intrinsieke waarde van kunst, cultuur en erfgoed
- Vernieuwing en verbreding van het cultuuraanbod
- Culturele basisinfrastructuur op orde

Met de ontwikkelagenda wilt de provincie inzetten op een meer dynamische samenwerking tussen het hele culturele veld en de provincie. Het provinciale beleidskader voor de ontwikkelagenda is de Zeeuwse Omgevingsvisie (2021). Met de Zeeuwse Omgevingsvisie stelt de provincie Zeeland de ambities voor 2050 en de doelen voor 2030 vast.

Provinciaal komen de cultuurambtenaren van de gemeenten en de provincie regelmatig samen. Bestuurlijk is het onderwerp cultuur geborgd in het Overleg Zeeuwse Overheden. De provincie Zeeland en Zeeuwse gemeenten hebben een convenant 'Samenwerking Culturele Infrastructuur'. Hierbij gaat het om het gezamenlijke belang van de culturele infrastructuur en wordt het Regioarrangement geborgd waarbij het uitgangspunt is dat provincie en de desbetreffende gemeente samenwerken in de subsidiëring van passende en grensoverschrijdende culturele activiteiten en projecten.

REGIONAAL

Binnen de Oosterschelderegio werken we op het gebied van cultuur samen. Ongeveer 6 keer per jaar komt deze werkgroep bij elkaar. Deze bijeenkomsten worden gefaciliteerd door Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelde Regio. Tijdens deze bijeenkomsten vindt afstemming over regionale culturele organisaties plaats en wordt kennis uitgewisseld. Verder wordt er afgestemd over de Regionale cultuurarrangementen. Verschillende organisaties die subsidie ontvangen van de gemeente en passen binnen de kaders van het Regionale Cultuurarrangement ontvangen via de gemeente van de provincie een subsidiedeel.

GEMEENTELIJK

Op het terrein van kunst en cultuur bestaat er relatief weinig wet- en regelgeving die voor gemeenten van dwingend karakter is waardoor er een grote beleidsvrijheid is. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het lokaal cultuurbeleid en voor de voorzieningen van cultuureducatie en amateurkunst. Het belangrijkste beleidsinstrument is subsidieverlening.

VAN UITDAGINGEN...

Ontwikkelingen volgen elkaar in een sneltreinvaart op. Het is van belang om hierop in te kunnen spelen. De grootste uitdagingen zijn inzichtelijk aan de hand van onderzoeken en gesprekken met culturele instellingen actief op Noord-Beveland in kaart gebracht.

VRIJWILLIGERS EN VRIJWILLIGE BESTUREN

Veel culturele instellingen op het eiland drijven op de kracht van enthousiaste vrijwilligers. Vrijwilligers die een bestuursfunctie innemen of vrijwilligers die activiteiten draaiende houden. We zien dat de betrokkenheid groot is. Aan de andere kant zien we ook dat de besturen steeds meer vergrijzen en het aantrekken en binden van vrijwilligers een uitdaging is. Dit betekent dat instellingen veel tijd kwijt zijn met het op orde houden van het bestuur en dat activiteiten niet altijd uitgevoerd kunnen worden.

DE JEUGD HEEFT DE TOEKOMST

Jongeren hebben de toekomst, zij ontwikkelen nu gedachten over wat zij belangrijk en interessant vinden voor later.

Als we specifiek kijken naar Noord-Beveland staat in de Toekomstvisie Noord-Beveland 2030 beschreven dat de demografische trend is dat er relatief veel mensen van 65 jaar en ouder op Noord-Beveland wonen. Deze vergrijzing is sterker dan in de rest van Nederland. Daarnaast zien we relatief weinig jongeren op Noord-Beveland als we dit tegenover het Nederlands gemiddelde zetten.

Daarbij komt dat de Coronapandemie ervoor heeft gezorgd dat jongeren hun vrije tijd anders zijn gaan invullen waardoor het aantal jeugdleden bij culturele instellingen is afgenomen en activiteiten op basisscholen om de jeugd kennis te laten maken met cultuur niet hebben kunnen plaatsvinden.

Hoe betrekken we deze generatie bij cultuur? Hoe maken we ze bekend met alle vormen van cultuur? Hoe zorgen we voor talentontwikkeling? Hoe houd je er goed interessant voor deze generatie?

ZICHTBAARHEID

We zijn steeds meer uit op beleving. Het gaat niet meer alleen om het product op zich, maar ook om de beleving eromheen en de verbinding. Zichtbaarheid betekent iets waar te kunnen nemen met het oog. Noord-Beveland heeft prachtige parels om te laten zien, verborgen verhalen om te vertellen en culturele instellingen waar meer bekendheid aan gegeven mag en kan worden. De uitdaging is om dit naar voren te brengen op een manier die past bij de tijd van nu.

GELETTERDHEID EN DIGIVAARDIGHEID

Digitalisering is van invloed op onze omgeving. We zien dat er een toename is van laaggeletterdheid. Enerzijds wordt er minder gelezen en is tijdens de coronaperiode het leesplezier onder de basisschoolleerlingen gedaald, anderzijds zijn er mensen die de digitale ontwikkelingen niet kunnen volgen en bijvoorbeeld online hun zaken niet kunnen regelen (digibetisme).

Volgens Geletterdheid in zicht (<https://geletterdheidinzicht.nl>) is 15% van de inwoners op Noord-Beveland laaggeletterd. Dit is 2% meer dan het landelijk gemiddelde. Op 01-01-2021 had Noord-Beveland volgens het CBS 7.572 inwoners. Dit zou neerkomen op 1.136 laaggeletterde inwoners, verdeeld in de volgende doelgroepen:

- A. Nederlandse werkenden (50+) met gezin: 18% (landelijk 14%)
- B. Nederlandse niet-actieven (50+) met gezin: 17% (landelijk 10%)
- C. Nederlandse werkenden (30-50): 10% (landelijk 8%)

- D. Oudere Nederlandse alleenstaanden (50+): 12% (landelijk 9%)
- E. Jongeren, alleenstaand zonder kinderen (<30): 9% (landelijk 11%)
- F. Migranten: 17% (landelijk 31%)
- G. Divers: 17% (landelijk 16%)

ONTSCHOTTING

De uitdaging van kunst en cultuur en de verbinding met andere domeinen zit vooral in het positioneren van kunst en cultuur in het geheel. Kunst en cultuur zijn op zichzelf belangrijk omdat het zit in wie we zijn, in wat we denken, in wat we doen en in onze omgeving. Maar kunst en cultuur kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan de economische structuur, aan de preventieve kant van het sociaal domein, de zorgsector en aan het bewustzijn rondom vraagstukken zoals klimaat en duurzaamheid.

ECONOMIE

Wanneer we kijken naar de bijdrage van de creatieve sector aan de Nederlandse economie zegt de Rabobank in het artikel 'Het economische belang van de culturele en creatieve sector' het volgende: Het aandeel van de sector heeft een totale toegevoegde waarde van 15,6 miljard euro wat 2,3% van het totale bbp is. Tevens is de sector goed voor 148.090 banen in 2018, wat neerkomt op ongeveer 1,7 procent van het totale aantal banen. Daarnaast waren er in 2018 zo'n 134.500 zelfstandige ondernemers actief in de sector; dit is ongeveer 10,8 procent van het totaal aantal zzp'ers. Verder is de aanwezigheid van een creatieve industrie positief voor het vestigingsklimaat en speelt het een belangrijke rol in de uitstraling. Het verhoogt de kwaliteit van leven, wat weer een aantrekkingskracht kan hebben op talent dat actief is in andere sectoren. Daarnaast kan de aanwezigheid een belangrijke factor zijn in de beslissingen van bedrijven om zich te vestigen.

De creatieve sector is ook een broedplaats voor ideeën en de ontwikkelde concepten kunnen dienen als katalysator voor innovatie elders. Nu is de uitdaging om, met de wetenschap dat kunst en cultuur een positieve meerwaarde hebben op de economie, deze kans ook te benutten en deze koppeling te maken.

DUURZAAMHEID EN KLIMAAT

Op het gebied van klimaat en duurzaamheid spelen er grote uitdagingen. De creatieve sector kan in deze uitdagingen een rol spelen. Dit kan zijn in het ontwikkelen van ideeën en concepten op het gebied van deze onderwerpen, in de communicatie en in de bewustwording.

SOCIAAL DOMEIN

Het artikel 'Cultuur en Jongeren' van LKCA (<https://www.lkca.nl/artikel/cultuur-en-jongeren/>) bevat een Jeugdmonitor 2019 welke laat zien dat 86% van de jongeren zich gelukkig voelt t.o.v. 91% tien jaar eerder. Zo'n 15% van de jongeren komt ooit terecht in een kwetsbare positie. Maar ook het aantal ouderen groeit. Actieve cultuurparticipatie heeft een positief effect op het welzijn van ouderen, hun vitaliteit en gezondheid. Deelnemen aan cultuur kan problemen verzachten die vaak met ouderdom gepaard gaan, zoals eenzaamheid, dementie en het niet meer mee kunnen doen. (Bron: LKCA)

Door deelname aan participatieve kunstpraktijken komen mensen in hun kracht en worden ze geactiveerd. Door ontmoeting en samenwerking tussen burgers in deze praktijken worden gemeenschappen versterkt. Kunst en cultuur kunnen hiermee een rol spelen in de preventie, zelfregie, participatie, zelfredzaamheid en zingeving. De uitdaging tot het koppelen van het sociaal domein met kunst en cultuur gaat hand in hand met het onderwerp cultuurparticipatie.

CULTUURPARTICIPATIE

Cultuurparticipatie is het actief meedoen aan kunst en cultuur. Dit is belangrijk, want kunst en cultuur kunnen helpen draagkracht te vergroten door een positiever zelfbeeld te ontwikkelen, sociale vaardigheden te verbeteren, het nemen van eigen verantwoordelijkheid te vergroten, doorzettingsvermogen te vergroten, concentratievermogen te verbeteren en een sterker sociaal netwerk op te zetten.

Foto: Nehalennia Tempel

... NAAR AMBITIE!

Noord-Beveland is rijk aan culturele instellingen die met trots op Noord-Beveland hun steentje bijdragen om mensen te laten genieten van cultuur, mensen te laten ontwikkelen, mensen samen te brengen en mensen cultuur te laten beleven. De basis staat er. Deze basis willen we behouden en versterken door de uitdagingen voor de sector om te zetten naar kansen. Dit is vormgegeven in twee ambities, welke verder vorm krijgen aan de hand van speerpunten, doelstellingen en een eerste aanzet voor de uitwerking.

AMBITIE 1 DE STERKE BASIS

Culturele instellingen nemen hun eigen unieke plekje in op het eiland en tegelijkertijd zorgen ze door samenspel voor eenheid en verbondenheid. De culturele instellingen en de gemeente versterken elkaar en zorgen er samen voor dat het culturele aanbod zichtbaar en bereikbaar is, waardoor inwoners en gasten dit aanbod weten te vinden.

De culturele basisinfrastructuur van Noord-Beveland is goed op orde. Een goede infrastructuur betekent dat er diverse vormen van cultuur aanwezig zijn en dat hetgeen wat niet op Noord-Beveland zelf te vinden is, veelal aanwezig is in de nabije omgeving (of we vinden een weg om er te komen). Een platform op gemeenteniveau voor cultuur is niet aanwezig, hoewel hier wel een sterke behoefte aan is. Een platform waar men met elkaar in gesprek kan, van elkaar kan leren, uitdagingen signaleert, kansen pakt en projecten oppakt om de goede infrastructuur die we al hebben verder te versterken. Voor het behouden en versterken van de huidige culturele infrastructuur is het van belang dat we de culturele instellingen relevant houden. Relevant als in: Zichtbaar, aantrekkelijk voor jongeren, voldoende vrijwilligers, voltallige besturen en een gezonde financiële situatie. Met een sterke en relevante structuur wordt de sector in staat gesteld een bijdrage te leveren aan maatschappelijke opgaven en van toegevoegde waarde te zijn op verschillende gebieden.

De sterke basis zetten we uit in drie sporen, met ieder spoor een eigen doelstelling en uitwerking van de manier waarop we ermee aan de slag kunnen gaan.

1. Samen - een netwerk ter ondersteuning van de culturele infrastructuur
2. Relevantie versterken - de bestaande culturele infrastructuur behouden en versterken
3. Maak ons bekend! - de vind- en zichtbaarheid van de culturele instellingen vergroten

Foto: Koninklijke Muziekvereniging EMM

1.1. SAMEN

EEN NETWERK TER ONDERSTEUNING VAN DE CULTURELE INFRASTRUCTUUR

Doelstelling: Op Noord-Beveland werken we samen aan een sterke culturele sector. We weten van elkaar wat er speelt, gaan samen uitdagingen aan en zorgen voor afstemming. Om dit te bewerkstelligen maken we gebruik van aanspreekpunten om duidelijkheid te creëren. Er is een netwerk waarbij eenieder een steentje bijdraagt voor een optimale culturele infrastructuur.

CULTUURCOÖRDINATOR

Zorg dat er in de gemeentelijke organisatie iemand beschikbaar is om als cultuurcoördinator op te treden voor de culturele instellingen. De cultuurcoördinator is het eerste aanspreekpunt voor culturele instellingen. Om deze rol te vervullen dienen er uren specifiek toegewezen te worden aan een ambtenaar. Hierbij te denken valt aan de beleidsmedewerker cultuur welke in het huidige takenpakket de rol van aanspreekpunt vervult. Zorg dat deze rol gecommuniceerd wordt via de gemeentelijke kanalen.

CULTUURNETWERK OPZETTEN

Zet een cultuurnetwerk op. Dit netwerk bestaat uit verschillende culturele instellingen op het eiland en afvaardiging van de gemeente. Het netwerk zal gefaciliteerd worden door de gemeente, er dient een voorzitter aangewezen te worden uit de deelnemende culturele instellingen. Leden worden geworven, waarbij een spreiding in disciplines van belang is. Het cultuurnetwerk wordt ingezet om de samenwerking en ondersteuning van de culturele infrastructuur op het eiland te bevorderen door:

- Zeeuwse en lokale informatie op het gebied van cultuur met elkaar te delen;
- Kennis met elkaar te delen;
- Alle culturele instellingen hierbij te betrekken door bijvoorbeeld een mailing;
- Het oppakken van gezamenlijke projecten;
- Het afstemmen en communiceren van activiteiten;
- Het jaarlijks organiseren van een bijeenkomst met de culturele instelling met een informatief en een informeel karakter;
- Het hebben van aandacht voor wensen, behoeften, uitdagingen binnen de sector en deze bespreekbaar maken binnen het cultuurnetwerk.

Resultaten	Wie/ samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Een cultuurcoördinator als aanspreekpunt voor de culturele instellingen	Gemeente	-	2022-2026
Een cultuurnetwerk met vertegenwoordigers uit het culturele veld onder faciliterende rol van de gemeente	Cultuurnetwerk, gemeente	€1.000	2022-2026

1.2. RELEVANTIE VERSTERKEN

DE BESTAANDE CULTURELE INFRASTRUCTUUR BEHOUDEN EN VERSTERKEN

Doelstelling: De culturele instellingen op Noord-Beveland zijn relevant. Uitdagingen zijn omgebogen naar kansen: culturele instellingen zijn in staat gesteld om een professionaliseringslag te maken waardoor zij sterker op eigen benen staan, vrijwilligers weten te binden en relevant zijn voor jongeren.

PILOT VERSTERKEN CULTURELE INSTELLINGEN

Start een pilot voor het versterken van culturele instellingen waarbij de instelling ondersteuning krijgt in het ontwikkelen van plannen rondom professionalisering, het werven en behouden van vrijwilligers en het

ontwikkelen van sponsorplannen waardoor de instelling meer toekomstperspectief heeft en sterker op eigen benen staat. De pilot kan uitgevoerd worden door een professional in te huren die twee instellingen begeleid. Van tevoren zullen SMART doelstellingen worden beschreven voor de specifieke instelling. Na het afronden van de pilot vindt een evaluatie plaats om te bezien hoe en óf dit een vervolg krijgt.

Om culturele instellingen te inspireren is het wenselijk om de uitkomsten van de pilot te delen met de andere instellingen. Dit kan door bijvoorbeeld het ontwikkelen van een leaflet of het organiseren van een thema-avond. Stichting Cultuurkwadraat kan ook ondersteuning bieden in het versterken van culturele instellingen. Stichting Cultuurkwadraat werkt naast cultuureducatie ook aan cultuurversterking in de Zeeuwse cultuursector (netwerkvorming, verbinding en kennisdeling). Om culturele instellingen te inspireren kan de uitkomst van de pilot dus aangevuld worden met ondersteuning en advies vanuit Cultuurkwadraat.

SUBSIDIES

Culturele instellingen kunnen gebruik maken van de reguliere subsidiestromen. De subsidies zorgen voor een stabiele financiële situatie bij instellingen en/of de mogelijkheid tot uitvoering van innovatie of andere projecten binnen de instelling. De reguliere subsidiestromen zijn gegoten in de Algemene Subsidieverordening Noord-Beveland 2014. Blijf deze tot uitvoering brengen.

EEN BIJDRAGE VAN DE CULTURELE SECTOR IN VRAAGSTUKKEN

Een gezonde culturele sector kan een bijdrage leveren in vraagstukken van andere domeinen. Denk hierbij aan economische en duurzaamheidsvraagstukken, maar ook aan de bevordering van de sociaal- en emotionele ontwikkeling van de mens. Wanneer het cultuurnetwerk in werking is getreden kunnen onderwerpen worden aangedragen bij het cultuurnetwerk om hierover van gedachten te wisselen en vervolgens een project op te starten of de juiste mensen bij elkaar te brengen.

Resultaten	Wie /samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Ontwikkelingsplan voor één instelling als pilot met de onderdelen: professionalisering bestuur, vrijwilligers, financiën en toekomstperspectief	Inhuur expertise, EEF	€ 6.000	2023
Inspiratiemateriaal voor instellingen op basis van de pilot	Inhuur expertise, Cultuurkwadraat	€ 2.000	2023
Reguliere subsidiestromen handhaven	Gemeente	Regulier	Doorlopend
Een bijdrage van de culturele sector in vraagstukken	Cultuurnetwerk	-	2022-2026

1.3. MAAK ONS BEKEND!

DE VIND- EN ZICHTBAARHEID VAN DE CULTURELE INSTELLINGEN VERGROTEN

Doelstelling: Het aanbod van de culturele sector op Noord-Beveland is zichtbaar voor de gast en inwoner.

CULTURELE AGENDA

Met het wegvallen van VVV Zeeland is een algemene agenda met activiteiten voor de gast en inwoner weggevallen. Om het aanbod kenbaar te maken en op elkaar af te stemmen is een dergelijke database van belang. Via verschillende kanalen van andere beleidsterreinen en gremia zijn er initiatieven genomen om dit aanbod een plekje te geven. We zorgen voor een culturele agenda door aan te haken op bestaande initiatieven.

Een mogelijkheid om op aan te haken is de Zeeuwse Cultuur Agenda. Culturele instellingen dienen op de hoogte gebracht te worden van de mogelijkheden en gestimuleerd te worden hiervan gebruik te maken. Aan de andere kant kunnen zowel culturele instellingen als de gemeente inwoners en gasten attenderen op de beschikbare database.

CULTURELE INSTELLINGEN IN KAART

Om een overzicht voor inwoners te creëren van culturele instellingen op Noord-Beveland is een culturele kaart op de gemeentelijke website wenselijk. Voor sport is er eerder een overzicht gemaakt. Voor cultuur volgen we het voorbeeld van de sportinstellingen.

CULTURELE FAIR

Om culturele instellingen zichzelf te laten presenteren aan de inwoners en gasten, organiseren we jaarlijks de dag van de cultuur op Noord-Beveland, waarbij alle culturele instellingen worden uitgenodigd om het culturele jaar aan te kondigen. Aan de culturele fair kunnen vervolgens activiteiten zoals workshops en de verkiezing van het mooiste kunstwerk worden gekoppeld. De culturele fair kan georganiseerd worden met het cultuurnetwerk en eventueel ingehuurde ondersteuning voor de organisatie.

EEN PLEK IN DE MARKETINGSTRATEGIE

Een marketingstrategie voor Noord-Beveland wordt opgesteld. Zorg dat kunst en cultuur hier een plek in krijgen, zodat verschillende domeinen elkaar versterken en kunst en cultuur een steentje bijdragen aan de unieke positionering van Noord-Beveland. Hiervoor is van belang dat culturele instellingen worden meegenomen in het participatieproces voor de totstandkoming van de marketingstrategie. Dit kader is binnen de opdracht van de marketingstrategie meegegeven. Na het borgen kan kunst en cultuur meeliften in de uitvoering van de marketingstrategie.

Resultaten	Wie/samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Culturele agenda	Gemeente, cultuurnetwerk, Zeeuwse Cultuur Agenda	€ 500	2023-2026
Cultuurkaart	Gemeente	-	2022
Culturele Fair om culturele instellingen zichzelf te kunnen laten presenteren	Cultuurnetwerk	€ 5.000	2023-2026
Borging van kunst en cultuur in de marketingstrategie Noord-Beveland	Gemeente	-	2022

AMBITIE 2 ZIEN, BELEVEN EN DOEN

Samen met de culturele instellingen en het onderwijs bieden we inwoners en gasten, jong en oud, kansen om cultuur te zien, te beleven en te doen, om vaardigheden en kennis te vergroten, talent te ontwikkelen en sociale kringen te versterken.

Zien, beleven en doen gaat over het op alle mogelijke manieren in aanraking kunnen komen met kunst en cultuur in de nabije omgeving, waarbij iedereen de kans heeft cultuur te zien, te beleven en daarin mee te doen, ook wel cultuurparticipatie genoemd. Hierbij is het van belang enerzijds aandacht te hebben voor het aanbod (waaronder culturele instellingen, cultuur in de buitenruimte en (incidentele) initiatieven). Anderzijds is het van belang aandacht te hebben voor de mens, jong en oud, waarbij er gestreefd wordt naar kansengelijkheid om vaardigheden en kennis te vergroten, talent te ontwikkelen en sociale kringen te versterken.

Zien, beleven en doen verdelen we in drie sporen met elk spoor een eigen doelstelling en een uitwerking hoe hiermee aan de slag te gaan:

1. Vertel – maak verhalen zicht- en beleefbaar
2. Ontwikkel - cultuureducatie binnen het basisonderwijs
3. Ontdek - vergroot de mogelijkheden om cultuur te ontdekken
4. Bibliotheek – basisvoorziening binnen de gemeente

Muurschildering Colijnsplaat Jan Willem Hament

2.1. VERTEL

MAAK VERHALEN ZICHT- EN BELEEFBAAR

Doelstelling: We vertellen over de bijzondere, mooie en indrukwekkende verhalen van Noord-Beveland. De verhalen vertellen over het DNA van Noord-Beveland en waar we vandaan komen. De verhalen zijn zicht- en beleefbaar.

VERHALEN IN DE OPENBARE RUIMTE

Een aantal verhalen worden verteld in de openbare ruimte, maar er zijn ook nog veel verborgen verhalen. We willen inwoners en gasten bekend maken met deze verhalen door ze zichtbaar te maken. Het is van belang om hier een eenheid in te creëren. Om dit te doen sluiten we aan bij het project Zeeuwse Erfgoedlijnen binnen de actielijn 'Beleef de Bevelanden'. Binnen dit project worden de Zeeuwse Erfgoedlijnen verder uitgewerkt waardoor er binnen de regio een parelsnoer ontstaat van verhalen, met in elke gemeente eigen specificaties.

Vervolgens kan er gewerkt worden aan het zichtbaar maken in de openbare ruimte. Hiervoor worden de volgende twee projecten ingezet:

1. Het zichtbaar maken willen we doen door kunstenaars te vragen op basis van de Zeeuwse Erfgoedlijnen ontwerpen te maken voor de openbare ruimte. Denk hierbij aan bijzondere plekken of muren. De ontwerpen kunnen gekoppeld worden aan andere locaties en aanwezige musea in de regio door bijvoorbeeld te werken met QR-codes die doorverwijzen. Voor deze opdrachten dienen er kaders opgesteld te worden.
2. Door de technologische ontwikkelingen is het mogelijk om verhalen weer echt te beleven. Zo is er in Reimerswaal een VR omgeving gemaakt van het verdronken dorp. VR is een mooi middel van deze tijd om verhalen te vertellen. We onderzoeken samen met het NBTC, Erfgoed Zeeland en de Bevelanden hoe digitale beleving binnen de Bevelanden en op Noord-Beveland vorm kan worden gegeven.

KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE

Naast het zichtbaar maken van de erfgoedlijnen in de openbare ruimte, willen we ook inzetten op kunst in de openbare ruimte. Hiervoor dienen de wensen en behoeften geïnventariseerd te worden van de bewoners en het cultuurnetwerk in samenwerking met de gemeente. Wanneer de opdracht is geformuleerd en de locatie is bepaald, zullen kunstenaars worden gevraagd een ontwerp in te dienen. Dit kan op twee manieren; via een directe uitnodiging of een open oproep. CBK Zeeland kan hierbij ondersteuning bieden in de verbinding tussen kunstenaar en opdrachtgever.

VERKIEZINGEN

Om bekendheid te generen rondom kunst en cultuur blijven we verkiezingen organiseren en breiden we uit. De jaarlijkse kunstverkiezing met Kunstspoor blijven we organiseren. Zet daarnaast een amateurkunstverkiezing op welke voor iedereen toegankelijk is. Zorg voor voldoende communicatie om hier bekendheid voor te generen. Genereer daarnaast meer aandacht voor de Maerlant poëzieprijs welke eens in de drie jaar door Kunstspoor wordt georganiseerd door de winnende tekst meer aandacht te geven en zichtbaar te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een tekst op een muur. Sluit met de kunstverkiezingen aan bij de culturele fair op Noord-Beveland.

Resultaten	Wie/samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Verhalen in de openbare ruimte op basis van de Zeeuwse erfgoedlijnen	Gemeente, Erfgoed Zeeland, Kunstspoor, De Bevelanden	€25.000	2023/2024
Digitale beleving van erfgoed	Erfgoed Zeeland, lokale ondernemers, erfgoedstichtingen, De Bevelanden	€ 10.000	2023/2024
Kunst in de openbare ruimte	Gemeente, cultuurnetwerk, CBK Zeeland, Kunstspoor	€25.000	2023/2024
Jaarlijkse kunstverkiezing Kunstspoor voortzetten	Gemeente, Kunstspoor	€ 1.500	Doorlopend
Kunstverkiezing voor amateurkunst	Gemeente	€ 1.000	Doorlopend
Winnaar Maerlant poëzieprijs zichtbaar maken	Gemeente, Kunstspoor	€ 2000	2024

2.2. ONTWIKKEL

CULTUUREDUCATIE BINNEN HET BASISONDERWIJS

Doelstelling: Kinderen in het basisonderwijs hebben de mogelijkheden om kennis te maken met kunst en cultuur, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van de kinderen.

VERSTERKEN CULTUURBELEID IN HET BASISONDERWIJS

CmK3 (Cultuureducatie met Kwaliteit) is gericht op het bevorderen en verankeren van cultuur in het onderwijs. KCE voert de regeling CmK3 uit voor de Oosterschelderegio. Zorg dat de scholen en KCE bekend met elkaar zijn, elkaar weten te vinden en dat er een koppeling komt tussen CmK3 en het onderwijs.

CULTUURPROGRAMMA VOOR HET BASISONDERWIJS

Het in aanraking komen met kunst en cultuur is voor jongeren belangrijk voor de ontwikkeling op verschillende vlakken. Om dit te stimuleren kunnen er standaardactiviteiten worden aangeboden aan het basisonderwijs, zodat alle kinderen dezelfde kansen en mogelijkheden hebben om hieraan deel te nemen. De basisscholen op Noord-Beveland hebben hier zelf al een gezamenlijk plan voor opgesteld in het kader van de NPO gelden voor de scholen. Het aanbod voor het onderdeel kunst en cultuur zal mede worden georganiseerd in samenwerking met KCE, de ZB Bibliotheek van Zeeland, de Cultuurbus en lokale culturele instellingen. Denk hierbij aan activiteiten als:

- Een bezoek aan het Rijksmuseum met de Cultuurbus
- Een les in het kader van erfgoed op de basisschool in samenwerking met het Historisch Museum de Bevelanden
- Deelname aan een culturele workshop op Noord-Beveland (muziek, theater, beeldende kunst)

Na het jaar waarin de activiteiten worden georganiseerd vanuit de NPO gelden kan er geëvalueerd worden en bezien worden of we dit verder, op welke wijze dan ook, willen vormgeven.

HET HELE EILAND SPEELT

Het Hele Eiland Speelt is een muziekproject wat nu een aantal jaar loopt op Noord-Beveland. De Muziekschool Zeeland, muziekverenigingen en basisscholen werken hierin samen. Basisschoolleerlingen kunnen hierdoor

kennis maken met het maken van muziek. Het project heeft een positief effect op het aantal leden van de muziekverenigingen. Aanbeveling is om het project voort te zetten binnen het huidige budget van de Muziekschool Zeeland.

BIEDT EEN PODIUM

Zorg dat mensen met een talent een podium geboden kan worden. Verschillende partijen doen dit al. Denk aan talent het podium bieden op EEF of op Peerock, maar ook door de kunstverkiezing, de Kunstspoorroute en Kunstkring. Daarnaast kan er nagedacht worden over het versterken van het bieden van een podium. Bijvoorbeeld het tentoonstellen in de buitenruimte, het stimuleren van talentenjachten en het vertonen tijdens de culturele fair. Hier kan verder over nagedacht worden met het cultuurnetwerk en de andere culturele instellingen.

Resultaten	Wie/samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Inzet KCE richting basisscholen versterken in het kader van CmK3	Basisonderwijs, KCE	Regulier budget	2022-2026
Cultuurprogramma basisonderwijs	Basisonderwijs, KCE, ZB	NPO gelden	2022-2025
Het Hele Eiland Speelt	Basisonderwijs, Muziekverenigingen, Muziekschool Zeeland	Regulier budget	Doorlopend
Een podium voor talent	Gemeente, Culturele instellingen, cultuurnetwerk	€ 2.000	2023-2026

2.3. ONTDEK

VERGROOT DE MOGELIJKHEDEN OM CULTUUR TE ONTDEKKEN

Doelstelling: Iedereen heeft gelijke mogelijkheden om kunst en cultuur te ontdekken. We stimuleren dit door cultuur aan verschillende doelgroepen aan te bieden in samenwerking met lokale culturele instellingen.

BUITENSCHOOLSE ACTIVITEITEN

Kijk met de jongerenwerker of er ook culturele activiteiten buitenschools kunnen worden aangeboden. Op dit moment zijn veel activiteiten gericht op sport. Het zou meerwaarde hebben om de buitenschoolse activiteiten met kunst en cultuur te verbreden. We gaan hierover in gesprek met de beleidsambtenaar jongerenwerk en de jongerenwerker, om te kijken wat hierin de mogelijkheden zijn. Betrek hierbij lokale culturele instellingen waardoor activiteiten mogelijk gemaakt kunnen worden. Denk hierbij aan het bezoeken van de lokale streekomroep of een workshop dans.

CULTURELE FAIR (ZIE OOK 1.3)

De culturele fair kan bestaan uit een dag, of dagen, vol met workshops en belevingen voor iedereen die maar wil. Hierbij zoeken we de samenwerking met lokale culturele instellingen. Kunstspoor wil bijvoorbeeld een summerschool organiseren waarbij jongeren welkom zijn in de ateliers. Geef de mogelijkheid aan alle culturele instellingen om zich in te schrijven met een activiteit. Dit aanbod wordt breed bekend gemaakt, waarna inwoners zich dan weer voor deelname in kunnen schrijven bij de verschillende activiteiten.

PILOT KUNST EN CULTUUR BRENGEN NAAR OUDEREN

Cultuurparticipatie heeft een positief effect op het welzijn van ouderen, hun vitaliteit en gezondheid. Het aantal ouderen groeit. Zet kunst en cultuur in om cultuurparticipatie onder ouderen te bevorderen. Hiervoor gaan we

allereerst het gesprek aan met lokale zorgpartijen om te bekijken waar de wensen liggen. Vervolgens kunnen partijen aan elkaar gekoppeld worden. Denk hierbij aan de Muziekschool Zeeland, de ZB|Bibliotheek van Zeeland en musea. Hierbij kan er aangehaakt worden bij bestaande initiatieven, zoals Onvergetelijk Zeeuws Museum of Stichting Feest van Herkenning. Zorginstellingen kunnen voor deze pilot een beroep doen op verschillende fondsen, zoals het Fonds voor Cultuurparticipatie.

DECLARATIEFONDS

Gezinnen waarbij het gezinsinkomen niet hoger is dan 120% van de voor de persoon geldende bijstandsnorm of AOW-norm, kunnen gebruik maken van het declaratiefonds. Op jaarbasis wordt er een maximale vergoeding van € 200,- per gezinslid verstrekt. Hiervan kan er bijvoorbeeld een bibliotheekabonnement, bioscoopbezoek of cursus worden betaald. Daarnaast kan er gekoppeld aan lidmaatschapskosten op jaarbasis € 50 extra worden besteed aan bijkomende kosten als sportkleding of hobby materiaal. Jaarlijks kan er nog een extra vergoeding van € 100,- worden verstrekt aan personen van 0 t/m 17 jaar welke gebruikt kan worden op het gebied van sport, cultuur en recreatie. (bron: https://www.noord-beveland.nl/home/producten-en-diensten_42866/product/declaratiefonds_647.html?pk_campaign=Redirects&pk_kwd=declaratiefonds)

Zorg dat de financiële mogelijkheden voor het deelnemen aan kunst en cultuur onder de aandacht zijn van zowel de inwoners als de instellingen, zodat zij leden die vanwege financiële redenen niet meer kunnen deelnemen, kunnen doorsturen.

Resultaten	Wie/samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Culturele buitenschoolse activiteiten	Jongerenwerker	Regulier budget	2022-2026
Culturele Fair (Zie ook 1.3.)			
Pilot Kunst en cultuurbeleving in samenwerking met ouderenzorg	Gemeente/ instellingen voor ouderenzorg/ Muziekschool, ZB, musea	€1000	2023-2026
Mogelijkheden omtrent deelname aan cultuur i.h.k.v. het declaratiefonds zijn bekend.	Gemeente	Regulier budget	Doorlopend

Foto: KCE

2.4. BIBLIOTHEEK

BASISVOORZIENING BINNEN DE GEMEENTE

Doelstelling: De bibliotheek draagt naast haar traditionele functie bij aan het welzijn van de inwoners van Noord-Beveland door de maatschappelijke functie te vervullen met name gericht op laaggeletterdheid en digibetisme. Daarnaast voldoet de bibliotheek door middel van het organiseren van activiteiten aan de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB).

Lokaal bibliotheekwerk is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Op Noord-Beveland wordt er gebruik gemaakt van de Bibliobus van de ZB|Bibliotheek van Zeeland, welke alle kernen op het eiland bedient. Zo kan elke kern gebruik maken van dezelfde diensten. De ZB|Bibliotheek van Zeeland zet naast de bibliobus de ColumBus (onderwijs) en de ZB Buzz (digitale vaardigheden) in. Vanuit de Bibliobus wordt er op twee basisscholen De Bibliotheek op School georganiseerd. De deelnemende scholen betalen hier een vast bedrag per leerling voor.

WET STELSEL OPENBARE BIBLIOTHEEKLIJCHAMEN (WSOB)

Omdat er binnen de gemeente Noord-Beveland op dit moment geen vaste bibliotheekvoorziening is gevestigd voldoet Noord-Beveland volgens de landelijke kaart niet aan de WSOB. Het is namelijk moeilijker om te voorzien in de vijf functies die de WSOB voorschrijft:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat;
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

Zet in samenspraak met de ZB|Bibliotheek van Zeeland in op het verbeteren van de vijf functies van de bibliotheek door het versterken van de huidige activiteiten en het ontwikkelen van nieuwe activiteiten die aansluiten bij andere doelstellingen van de Cultuurnota. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een workshop debatteren voor jongeren en het mee laten werken van de ZB|Bibliotheek van Zeeland in kunst en cultuurprojecten. Maak een budget vrij om jaarlijks activiteiten te organiseren in het kader van de vijf functies.

LAAGGELETERDHEID EN DIGITBETISME

In de uitdagingen hebben we kunnen lezen dat laaggeletterdheid en digibetisme een aandachtspunt zijn op Noord-Beveland. De ZB Buzz is een middel om hierin te ondersteunen. Daarnaast is er op Noord-Beveland een taalcafé dat gerund wordt door vrijwilligers. Bekijk met de ZB Bibliotheek van Zeeland de mogelijkheden in het omlaag brengen van laaggeletterdheid en digibetisme. Maak een budget vrij om hier jaarlijks in de vorm van een opdracht met de bibliotheek aan te werken.

Resultaten	Wie/samenwerkingspartners	Budget	Tijd
Subsidierelatie bibliotheek voortzetten	Gemeente	Regulier budget	Doorlopend
Versterken inzet van de vijf functies door aansluiting te zoeken met andere doelstellingen binnen de cultuurnota.	Gemeente, ZB	€ 3.000	2023-2026
Laaggeletterdheid omlaag brengen	ZB, taal café, gemeente	€ 3.000	2023-2026

Actie	2022	2023	2024	2025	2026
Samen					
Een cultuurcoördinator als aanspreekpunt voor de culturele instellingen	-	-	-	-	-
Een cultuurnetwerk met vertegenwoordigers uit het culturele veld	€1000	€1000	€1000	€1000	€1000
Relevantie versterken					
Ontwikkelingsplan voor één instelling als pilot met de onderdelen: professionalisering bestuur, vrijwilligers, financiën en toekomstperspectief		€6.000	-	-	-
Inspiratiemateriaal voor instellingen op basis van de pilot	-	€2.000	-	-	-
Reguliere subsidiestromen handhaven	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Een bijdrage van de culturele sector in vraagstukken	-	-	-	-	-
Maak ons bekend					
Culturele agenda	-	€500	€500	€500	€500
Cultuurkaart	-	-	-	-	-
Culturele Fair om culturele instellingen zichzelf te kunnen laten presenteren	-	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000
Borging van kunst en cultuur in de marketingstrategie Noord-Beveland	-	-	-	-	-
Vertel					
Kunst in de openbare ruimte op basis van de Zeeuwse erfgoedlijnen	-	€12.500	€12.500	-	-
Digitale beleving van erfgoed	-	€5000	€5000	-	-
Kunst in de openbare ruimte		€12.500	€12.500		
Jaarlijkse kunstverkiezing Kunstspoor voortzetten	-	€1.500	€1.500	€1.500	€1.500
Kunstverkiezing voor amateurkunst	-	€1000	€1000	€1000	€1000
Winnaar Maerlant poëzieprijs zichtbaar maken	-	-	€2000	-	-
Ontwikkel					
Inzet KCE richting basisscholen versterken in het kader van CmK3	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Cultuurprogramma basisonderwijs	NPO gelden	NPO gelden	NPO gelden	NPO gelden	-
Het Hele Eiland Speelt	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Een podium voor talent	-	€2.000	€2.000	€2.000	€2.000
Ontdek					
Culturele buitenschoolse activiteiten	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Culturele Fair (Zie ook 1.3.)					
Pilot Kunst en cultuurbeleving in samenwerking met ouderenzorg	-	€1.000	€1.000	€1.000	€1.000
Mogelijkheden omtrent deelname aan cultuur i.h.k.v. het declaratiefonds zijn bekend.	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Bibliotheek					
Subsidierelatie bibliotheek voortzetten	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier	Regulier
Versterken inzet van de vijf functies door aansluiting te zoeken met andere doelstellingen binnen de cultuurnota.	-	€3.000	€3.000	€3.000	€3.000
Laaggeletterdheid omlaag brengen	-	€3.000	€3.000	€3.000	€3.000
Totaal: €143.000	€1.000	€56.000	50.000	€18.000	€18.000

BRONNENLIJST

Websites

<https://www.lkca.nl/faq/begrippen-en-definities-onderwijs-educatie/>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kunst-en-cultuur/kunst-en-cultuurbeleid>

<https://www.raadvoorcultuur.nl/>

[Voorstellen-ontwikkelteam-Kunst-en-Cultuur.pdf \(grdebevelanden.nl\)](#)

<https://www.cultuureducatiemetkwaliteit.nl/>

<https://cultuurkwadraat.nl/cultuureducatie/zeeuwse-atelier-voor-de-verwondering>

Onderzoeken/stukken

Onderzoek, Are you happy while you work?- Bryson, A., MacKerron, G.2016